

2022

UKRATKO o EIB

European
Investment
Bank Group

Ukratko o EIB

© European Investment Bank, 2022.

98 -100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheeubank

Sva prava zadržana

Za sva pitanja o pravima i licenciranju obratite se na adresu:

publications@eib.org

Dodatne informacije o aktivnostima EIB možete naći na našem veb sajtu,

www.eib.org

Možete nas kontaktirati i na: info@eib.org. Pretplatite se na naš bilten na:

www.eib.org/sign-up

Naše investicije podržavaju održivost u svakom pogledu, uključujući u biodiverzitetu. Milion vrsta je u opasnosti od istrebljenja, a broj oprašivača drastično opada. To predstavlja moralni izazov za čovečanstvo, ali isto tako i ekonomski problem. Svake godine oprašivanje useva doprinosi svetskoj privredi u iznosu ekvivalentnom 150 milijardi evra; ekosistemi doprinose čak sa 140 hiljada milijardi evra godišnje. Oprašivači su mali, ali njihov doprinos našim životima je ogroman. Zbog toga ih ove godine stavljamo na naslovne stranice naših najvažnijih izveštaja.

© Fotografije: EIB, GettyImages, Shutterstock, BioNTech, Eggtronic, Anaconda Biomed, ENEL.

Izdavač: Evropska investiciona banka.

Štampano na FSC® papiru.

print: QH-01-22-369-SR-C ISBN 978-92-861-5311-2 doi: 10.2867/753069
pdf: QH-01-22-369-SR-N ISBN 978-92-861-5276-4 doi: 10.2867/248171

UKRATKO O EIB

Evropska investiciona banka (EIB) je kreditna institucija Evropske unije – mi smo banka Evropske unije. Mi smo najveći multilateralni zajmodavac na svetu i jedan od vodećih finansijera mera za ublažavanje klimatskih promena.

Od svog osnivanja 1958. godine, EIB je investirala više od hiljadu milijardi evra u projekte u Evropi i zemljama širom sveta. Mada je klimatsko delovanje utkano u sve što radimo, naše aktivnosti su usredsređene na sledeće prioritete oblasti: klima i životna sredina, razvoj, inovacije i veštine, mala i srednja preduzeća, infrastruktura i kohezija.

Evropski investicioni fond, koji je deo Grupacije EIB, specijalizovan je za podršku malim i srednjim preduzećima kroz finansiranje za preduzetništvo, rast, inovacije, istraživanje i razvoj, kao i zapošljavanje i regionalni razvoj.

EIB saraduje sa drugim institucijama EU radi podsticanja evropske integracije, promovisanja razvoja u Evropskoj uniji i podrške politikama EU. Ta saradnja prevazilazi granice Evrope: EIB je aktivna u preko 160 zemalja i unapređuje kvalitet života miliona građana u Evropi i širom sveta.

Otkako postojimo, suština rada EIB uvek je bila međusobna povezanost. Širom Evrope, investicije EIB zbližavaju zemlje EU. Pomoću EIB Global, osnovanog 2022. godine da bi se povećao uticaj našeg finansiranja razvoja, pomažemo u rešavanju globalnih izazova i omogućavamo rast i stvaramo prilike na svim kontinentima.

U vreme kada se vrednost multilateralizma dovodi u pitanje, rad EIB služi kao stalni podsetnik na moć integrisanih evropskih napora.

Sa širenjem kovida-19, svet se suočio sa vanrednom zdravstvenom situacijom. Trebalo je hitno pronaći vakcinu i rešenja da se ograniči širenje virusa. EIB je finansirala razvoj i proizvodnju vakcina protiv kovida-19 i pružila znatnu podršku za druge mere zdravstvene zaštite, kako unutar, tako i izvan Evropske unije. To obuhvata finansiranje inicijative COVAX, koja je usmerena na garantovanje pravičnog i ravnopravnog pristupa vakcinaciji protiv kovida-19 u svakoj zemlji na svetu.

Pandemijom su naročito teško pogođena mala preduzeća, kao rezultat privremenih zatvaranja i, između ostalog, i zbog toga što ona obično imaju manje gotovinskih rezervi na koje mogu da se oslone. Grupacija EIB dala je značajan doprinos merama EU za ograničavanje ekonomskih efekata krize na evropska preduzeća i privredu. Evropski garantni fond, koji je osnovala EIB, ima za cilj da mobilise sredstva u iznosu od čak 200 milijardi evra, radi pomoći malim i srednjim preduzećima da prebrode krizu.

Kao najveći svetski multilateralni zajmodavac, EIB pomaže procvatu privreda, otvaranju novih radnih mesta i promovisanju jednakosti i održivosti. Sarađujemo sa javnim i privatnim partnerima i svoj uspeh merimo time koliko naš rad pomaže društvu i poboljšava kvalitet života onih koje dotiče.

EIB je najzeleniji multilateralni zajmodavac: kao klimatska banka EU, svojim delovanjem širom sveta, EIB pomaže da se ispune obaveze po osnovu Sporazuma iz Pariza – međunarodnog ugovora o klimatskim promenama – i Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih nacija. Hiljadu milijardi evra opredeljeno je za investicije u oblasti klime i održivosti životne sredine tokom naredne decenije.

NAŠ UTICAJ U 2021. GODINI

**360
milijardi €**

investicija podržano
aktivnostima EIB

**4,8 hiljada
milijardi €**

investicija ukupno
mobilisano

**95,86
milijardi €**

finansijskih sredstava
Grupacije EIB

**65,4
milijardi €**

novih odobrenih kredita

**55,26
milijardi €**

prikupljeno na tržištima
obveznica

**Preko 45
milijardi €**

za finansiranje manjih
preduzeća

**15,38
milijardi €**

za finansiranje projekata održive
energije i prirodnih resursa

**20,70
milijardi €**

za podsticanje inovacija,
digitalnog i ljudskog kapitala

**4,5
miliona**

radnih mesta sačuvano
u malim preduzećima

**U periodu 2012–2021. godine,
ukupno finansiranje EIB izvan Evropske unije
iznosilo je 71,92 milijarde evra, od čega
26,15 milijardi evra u Africi**

**10
miliona**

ljudi pije zdraviju vodu

**8,1
miliona**

domaćinstava može se snabdevati
električnom energijom

**94,3
miliona**

ljudi ostvaruje pogodnosti
od poboljšane infrastrukture

**6,8
miliona**

novih pretplatnika sa
omogućenim 5G uslugama

**346
miliona**

dodatnih vožnji
javnim prevozom

826.000

ljudi izloženo manjem
riziku od poplava

**11.400
MW**

kapaciteta proizvodnje
električne energije, 99,7%
iz obnovljivih izvora

**33.26
milijardi €**

kredita odobrenih za pomoć
preduzećima pogođenim
pandemijom kovida-19

**783
miliona**

ljudi ostvaruje pogodnosti od
unapređenih zdravstvenih usluga,
uključujući vakcine protiv kovida-19

PODRŠKA UKRAJINI

EIB podržava ukrajinske vlasti i narod Ukrajine. Ona podržava nezavisnu Ukrajinu.

U okviru koordiniranog odgovora EU i međunarodne zajednice na krizu, mobilisali smo finansijsku podršku kroz Paket solidarnosti EIB za Ukrajinu, kako bismo pomogli Vladi Ukrajine da zadovolji svoje hitne potrebe za likvidnošću. Pored toga, u saradnji sa Evropskom komisijom, EIB radi na obezbeđivanju dodatnog finansiranja kako bi se Vladi Ukrajine omogućilo da nastavi da pruža kritične javne usluge građanima koji su ostali u zemlji, starajući se o tome da hrana, medicinski potrošni materijal i gorivo ostanu raspoloživi, uz istovremenu podršku projektima u oblasti saobraćaja, energetike, urbanog razvoja i digitalizacije.

EIB je najavila i program za 2022. i 2023. godinu vredan 4 milijarde evra, kako bi pomogla gradovima i regionima u državama članicama EU u rešavanju hitnih potreba za investicijama i odgovoru na izazove koje predstavljaju prihvat i integracija izbeglica iz Ukrajine. Novi program EIB usmeren je na finansiranje razvoja ključne socijalne infrastrukture za pružanje javnih usluga izbeglicama, uključujući smeštaj, škole, bolnice i vrtiće.

EIB nastavlja da saraduje sa evropskim partnerima na ispitivanju daljih mogućnosti finansiranja Ukrajine i ukrajinskih izbeglica.

EIB je podržala nemačku kompaniju BioNTech sa 100 miliona evra za razvoj prve vakcine protiv kovida-19.

KOVID-19

EIB je bila na prvoj liniji globalnog odgovora Evropske unije na pandemiju izazvanu kovidom-19 i udružila se sa međunarodnim organizacijama kao što su Svetska zdravstvena organizacija i Dečji fond Ujedinjenih nacija (UNICEF) radi preduzimanja hitnih mera.

Hitna podrška Grupacije EIB omogućila je malim i srednjim preduzećima i inovativnim novoosnovanim preduzećima da investiraju uprkos ekstremnoj neizvesnosti. Očekujemo da ćemo svojim Evropskim garantnim fondom mobilisati sredstva u iznosu od 200 milijardi evra, pružajući podršku održivim kompanijama koje su nailazile na poteškoće zbog pandemije.

EIB je pomogla i finansiranje razvoja i nabavke vakcina protiv kovida-19, rešenja za ograničavanje širenja virusa, kao i drugih projekata u oblasti javnog zdravlja u vezi sa krizom izazvanom kovidom-19.

Tokom pandemije, EIB je finansirala novoosnovano italijansko preduzeće Eggtronic, koje je izumelo štedljivi pretvarač napona. Zbog svoje visoke energetske efikasnosti, Eggtronic pretvarači imaju mnogo manji ugljenični otisak nego slični uređaji.

KLIMA I ENERGETIKA

Klimatske promene su najveći globalni izazov pred našom generacijom. Postizanje ciljeva u oblasti klime imaće odlučujući uticaj na dobrobit i životni vek naše dece. Klimatski i energetske ciljevi EIB postavljaju nove standarde u Evropi i šire. Više ne podržavamo projekte u vezi sa fosilnim gorivima i 50% svojih investicija do 2025. godine namenićemo klimatskom delovanju i održivosti.

Aktivnosti EIB ubrzavaju zeleni rast i dekarbonizaciju privreda. Usredsređujemo se na energetske efikasnost i obnovljive izvore energije koji istovremeno pomažu da se smanje emisije CO₂ i povećavaju našu energetske sigurnost. Sve naše aktivnosti doprinose održivom društvenom i privrednom rastu.

Investicije EIB takođe suzbijaju uticaj klimatskih promena na ranjive zajednice, štiteći biodiverzitet i podstičući održivu poljoprivredu. Čuvamo prirodne resurse i činimo životnu sredinu bezbednom za buduće generacije. Svaki projekat koji EIB podržava, bio on za inovacije, mala preduzeća ili infrastrukturu, mora biti usklađen sa našim klimatskim ciljevima.

EIB je podržala pionirsku špansku kompaniju Anaconda, koja je razvila ekonomičan vid lečenja koji pomaže lekarima u spasavanju života i smanjenju invaliditeta nakon moždanog udara.

INOVACIJE

Inovacije održavaju Evropu konkurentnom i otvaraju nova, dobro plaćena radna mesta. EIB podržava mnoge faze inovacija, finansirajući realizaciju ideja koje unapređuju životni standard.

Pomažemo kako velika istraživačko-razvojna, tako i mala, specijalizovana preduzeća. Naše investicije u sektore kao što su telekomunikacije, vazduhoplovstvo, medicina i digitalizacija predstavljaju znak odobrenja koji za te projekte privlači dodatna finansijska sredstva iz privatnog sektora. Grupacija EIB omogućava evropskim privrednim društvima da stvore i razviju najsavremenije tehnologije.

Kreditima EIB, univerziteti grade i proširuju svoje istraživačke objekte, a novoosnovana preduzeća povećavaju broj zaposlenih i unapređuju svoju opremu. Uz podršku EIB, najsavremenije ideje se pretvaraju u poslovne uspehe.

EIB je vodeći zajmodavac malih preduzeća na Zapadnom Balkanu, koji pomaže gotovo 30.000 preduzeća i doprinosi očuvanju pola miliona radnih mesta. Kao rezultat našeg rada, više od 1800 škola u Srbiji ima brže internet veze i bolju digitalnu opremu, pa su tako nastavnici tokom pandemije mogli da obezbede učenicima učenje na daljinu, od kuće.

INKLUZIJA

EIB osnažuje mala preduzeća i mlade ljude i podržava preduzetnice omogućavajući im pristup kreditima i vodećim pozicijama. Delu stanovništva sa niskim primanjima, samozaposlenima i mikropreduzećima omogućavamo da obezbede finansiranje i poslovne savete, kako bi osigurali uspeh svojih projekata.

Ne kreditiramo više od polovine troškova projekta. Učešće EIB je osmišljeno tako da deluje kao katalizator kako bi se podstaklo veće učešće privatnog sektora i time povećao nivo investicija u projekte.

ODRŽIVOST

EIB prikuplja novčana sredstva izdavanjem obveznica na međunarodnim tržištima kapitala. Naš izvrstan kreditni rejting omogućava nam da prikupljamo sredstva po povoljnim stopama, a te pogodnosti prenosimo na klijente.

Naši stručnjaci za tržište kapitala stvorili su i razvili tržišta zelenih i održivih obveznica. Najveći smo nadnacionalni izdavalac zelenih obveznica koje podržavaju obnovljivu energiju, energetske efikasnost, čistu vodu i higijenske uslove.

Mala preduzeća u Kongu su, tokom pandemije, dobila kredite od EIB po povoljnjoj kamatnoj stopi, umesto po veoma visokim stopama nezvaničnih zajmodavaca, što je pomoglo tim preduzećima i njihovim zajednicama.

EIB GLOBAL

EIB Global, razvojni ogranak EIB, osnovan je 2022. godine kako bi se povećao uticaj našeg finansiranja razvoja. EIB je tokom protekle decenije (2012–2021) izvan Evropske unije investirala više od 70 milijardi evra, mobilizujući svake godine milijarde investicija privatnog sektora. EIB Global pojačava uticaj EIB prelaskom na lokalni pristup i približavanjem lokalnim zajednicama, preduzećima i institucijama širom sveta.

EIB će svoju podršku proširiti na lokalne mikrofinansijske institucije u regionima u kojima ljudi često nemaju pristup bankama. Kada su ljudi u prilici da dobiju kredite, preduzeća zapošljavaju više radnika, žene postaju nezavisnije, smanjuje se raseljavanje i domaćinstva mogu da nađu izlaz iz siromaštva.

Povećaćemo dostupnost sektorske ekspertize EIB na lokalnom nivou, razmenom svog znanja i iskustva sa lokalnim partnerima. Pružamo nezavisno savetovanje, oslanjajući se na iskustvo stečeno

radom u velikom broju zemalja i sektora. Te savetodavne usluge mogu biti prateće uz finansijske proizvode EIB, ali se isto tako mogu pružati nezavisno od finansiranja.

Klimatske promene, pandemija kovida-19 i druge krize iziskuju da se milijarde, koje investiramo sa našim međunarodnim i nacionalnim partnerskim bankama, pretvore u hiljade milijardi uspostavljanjem novih partnerstava i saradnjom sa drugim globalnim finansijskim institucijama. Ono što je najvažnije jeste da učešće EIB podstiče uključivanje privatnog sektora, što otvara nove nivoe investicija.

Samim zemljama u razvoju potrebno je više od dve hiljade milijardi evra dodatnih investicija godišnje da bi ispunile Ciljeve održivog razvoja UN i ambicije Sporazuma iz Pariza u rešavanju pitanja klimatskih promena.

Kao klimatska banka EU, EIB aktivno podržava Evropski zeleni sporazum, idejni plan Evropske unije koji treba da osigura da se njenim politikama u oblasti klime, energetike, saobraćaja i oporezivanja do 2030. godine emisije gasova sa efektom staklene bašte smanje za bar 55%. Međutim, u globalnoj emisiji Evropska unija učestvuje samo sa 10%, te će EIB Global pomoći da se napori EU u pogledu dekarbonizacije prošire izvan njenih granica, podržavajući Globalni zeleni sporazum.

EIB Global je ključni saveznik Evropske komisije u njenom 300 milijardi evra vrednom programu Globalni mrežni prolaz, za podršku projektima koji unapređuju globalnu i regionalnu povezanost u oblastima digitalizacije, klime, saobraćaja, zdravstva, energetike i obrazovanja. Kreditiranje razvoja i finansijska

partnerstva ubrzavaju rast, čine ruralna područja prosperitetnijim, gradove inovativnijim i jačaju privrede.

Delovanje EIB Global podržava zemlje koje pokušavaju da unaprede rodnu ravnopravnost i osnaže žene na radnom mestu, saradnjom sa preduzećima koja ulažu u budućnost, a na čijem čelu su žene. Pomažemo milionima ljudi koji nemaju pristup čistoj vodi, električnoj energiji, vakcinama, dobroj zdravstvenoj zaštiti i odgovarajućim sistemima tretmana otpada.

POSVEĆENOST

EIB je transparentna i za sve svoje aktivnosti odgovorna građanima EU. Naši standardi u oblasti životne sredine i društveni standardi čine nas izvrsnim partnerom organizacija iz javnog i privatnog sektora sa kojima radimo. Naše osoblje je visokokvalifikovano, posvećeno i raznovrsnih profila. Ono obuhvata ekonomiste, inženjere, finansijske analitičare i stručnjake za klimu koji svakodnevno rade sa lokalnim stručnjacima, institucijama i vlastima širom sveta.

Grupacija EIB sastoji se od Evropske investicione banke (EIB) i Evropskog investicionog fonda (EIF).

EIB je banka Evropske unije. Ona je najveći svetski multilateralni zajmoprimac i zajmodavac. Sa sedištem u Luksemburgu, EIB ima veliku mrežu lokalnih i regionalnih kancelarija u Evropi i izvan nje.

EIF podržava mala preduzeća poboljšavajući njihov pristup finansiranju u Evropi i u nekoliko zemalja van Evrope. EIF projektuje i razvija kapital za ulaganja i rast, garancije i instrumente mikrofinansiranja, da bi podsticao inovacije i zapošljavanje.

EIB Global je međunarodni razvojni ogranak EIB. Osnovan 2022. godine, EIB Global nastavlja višedecenijsku posvećenost EIB finansiranju razvoja, klimatskog delovanja, inovativnih investicija, održivosti i novih načina pružanja pomoći ljudima širom sveta.